

WSPÓLNA DEKLARACJA CHRYSTOLOGICZNA KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO I ASYRYJSKIEGO KOŚCIOŁA WSCHODU

Patriarcha syryjskiego Kościoła Wschodu Mar Dinkha IV w towarzystwie trzech biskupów należących do Świętego Synodu tego Kościoła przebywali w Rzymie od 8 do 12 listopada. Kościół ten jeden z najstarszych Kościołów wschodnich, który wywodzi swoje pochodzenie od Św. Apostoła Tomasa z a prowadził działalność misyjną w Indiach, Tybecie, Mongolii i Mandzurii. Liczy obecnie około 400000 wyznawców w Iraku, Libanie, Syrii, w Europie i Ameryce. Kościół ten pozostawał w izolacji od Soboru Efeskiego, który w roku 431 potępił herezję Nestoriusza. Stąd znaczenie tej wspólnej teologicznej deklaracji podpisanej 11 listopada, która kładzie kres wiekowemu nieporozumieniu.

Jego Świętobliwość Jan Paweł II biskup Rzymu i papież Kościoła katolickiego oraz jego Świętobliwość Mar Dinkha IV, Katolikos-Patriarcha asyryjskiego Kościoła Wschodu dzięki czynią Bogu za natchnienie do tego nowego braterskiego spotkania.

Uważają, że jest to zasadniczy krok na drodze do przywrócenia pełnej komunii, która winna zaistnieć między ich Kościołami. Istotnie mogą oni od dziś razem wyznać wobec świata swoją wspólną wiarę w tajemnicę Wcielenia.

Jako spadkobiercy i strażnicy wiary otrzymanej od Apostołów i określonej przez naszych wspólnych Ojców w Symbolu Nicejskim wyznajemy jedyne Pana Jezusa Chrystusa, jedyne Syna Bożego, narodzonego z Ojca przed wszystkimi wiekami, który gdy nadeszła pełnia czasu stał się człowiekiem dla naszego zbawienia. Słowo Boże, druga osoba Trójcy Świętej wcieliło się mocą Ducha Świętego przyjmując z Maryi dziewicy ciało ożywione duszą rozumną, z którą było nierozdzielnie związane od pierwszej chwili poczęcia.

W ten sposób nasz Pan Jezus Chrystus jest prawdziwym Bogiem i prawdziwym człowiekiem we wszystkim współistotnym Ojcu i we wszystkim współistotnym nam z wyjątkiem grzechu. Jego bóstwo i człowieczeństwo związane są w jednej jedynej osobie bez pomieszania ani zmiany, bez podziału ani oddzielenia. Ale nie tworząc „innej i innej” Jego bóstwo i człowieczeństwo związane są w osobie tego samego i jedyne Syna Bożego i Pana Jezusa Chrystusa, który jest przedmiotem jednego uwielbienia.

Dlatego też Chrystus nie jest „człowiekiem jak inni”, którego Bóg adoptował, aby w Nim przebywać i inspirować Go, jak to ma miejsce w stosunku do sprawiedliwych i proroków. Przeciwnie jest samym Słowem zrodzonym przez Ojca przed stworzeniem, bez źródła w tym co dotyczy

bóstwa, urodzony z matki, bez ojca w tym co się odnosi do człowieczeństwa. Człowieczeństwo, które urodziła Błogosławiona Dziewica Maryja było zawsze człowieczeństwem samego Syna Bożego. Dlatego też asyryjski Kościół Wschodu zanosi swoje modlitwy do Dziewicy Maryi jako *Matki Chrystusa naszego Boga i Zbawiciela*. W świetle tej samej wiary Kościół katolicki zwraca się do Dziewicy Maryi jako do „Matki Bożej” i także jako do „Matki Chrystusa”. Uznajemy, że te różne wyrażenia tej samej wiary są uprawnione i dokładnie szanujemy pierwszeństwo, które każdy Kościół im daje w swoim życiu liturgicznym i w swej pobożności. Taką więc jest jedyna wiara w misterium Chrystusa, którą wyznajemy. Kontrowersje przeszłości doprowadziły do anatem dotyczących osób i sformułowań. Duch Pański sprawił, że dziś lepiej rozumiemy, iż wytworzone podziały spowodowane były w znacznej mierze nieporozumieniami.

Jednakże dziś pozostawiając na boku wytworzone odmienności teologiczne wyznajemy tę samą wiarę w Syna Bożego, który stał się człowiekiem, abyśmy dzięki Jego łasce stali się dziećmi Bożymi. Odtąd pragniemy wspólnie świadczyć o wierze w Tego, który jest Drogą, Prawdą i Życiem, głosząc Go w sposób bardziej dostosowany ludziom współczesnym, aby świat uwierzył w Ewangelię zbawienia.

Tajemnica Wcielenia, którą wspólnie wyznajemy nie jest prawdą abstrakcyjną i izolowaną. Dotyczy Syna Bożego posłanego by nas zbawił. Ekonomia zbawienia, która ma swoje źródło w komunii Trójcy Świętej – Ojca i Syna i Ducha Świętego – jest dopełniona przez uczestnictwo wierzących w tej komunii, a to dzięki łasce, co się dokonuje w Kościele jednym, katolickim i apostołskim, który jest Ludem Bożym, Ciałem Chrystusa i Świątynią Ducha Świętego.

Wierzący stają się członkami tego Ciała przez sakrament chrztu, dzięki któremu przez wodę i działanie Ducha, odradzają się jako nowe stworzenia. Zostają umocnieni pieczęcią Ducha Świętego, którą daje sakrament Bierzmowania. Ich komunie z Bogiem i między sobą jest w pełni urzeczywistniona przez celebrowanie jedynej ofiary Chrystusa w sakramencie Eucharystii. Ta komunie zostaje na nowo nawiązana, gdy Kościół w sakramencie przebaczenia jedna grzeszników z Bogiem i między sobą. Sakrament święceń dla posługi kapłańskiej udzielany w ramach sukcesji apostołskiej jest w każdym Kościele lokalnym rękomią autentyczności wiary, sakramentów i komunii. Konsekwentnie żyjąc tą wiarą i tymi sakramentami lokalne Kościoły katolickie i lokalne Kościoły asyryjskie mogą wzajemnie uznać się jako Kościoły siostrzane. Aby ta komunie stała się pełną i całkowitą konieczna jest jednomyślność w tym co dotyczy treści wiary sakramentów i konstytucji Kościoła. Ponieważ jednak ta jednomyślność, do której zdążamy, nie została jeszcze osiągnięta, nie możemy niestety wspólnie celebrować Eucharystii, która jest znakiem pełnego przywrócenia komunii eklezjalnej.

Jednakże głęboka komunie duchowa i wzajemna ufność, która istnieje między naszymi Kościołami uprawniają nas do wyrażenia poglądu, że

możliwe jest wspólne świadczanie o ewangelicznym przesłaniu i współpraca w pewnych sytuacjach pastoralnych, a wśród nich w szczególności w katechezie i formowaniu przyszłych kapłanów.

Dziękując Bogu, który sprawił, że mogliśmy uznać to, co nas już łączy w wierze i sakramentach zobowiązujemy się czynić wszystko co możliwe, aby usunąć przeszkody, które wyrosły w przeszłości i które jeszcze nam przeszkadzają, by dojść do wspólnej komunii między naszymi Kościołami, aby lepiej odpowiedzieć wołaniu Chrystusa, o jedność swych uczniów, jedność, która oczywiście winna się wyrażać w sposób widzialny. By przezwyciężyć te przeszkody ustanawiamy komisję mieszaną dla teologicznego dialogu między Kościołem katolickim, a asyryjskim Kościołem Wschodu.

Rzym, 11 listopada 1994 roku

Mar Dinkha IV
Jan Paweł II

Wg *La Documentation Catholique* z 18 grudnia 1994 r. N. 2106

Tłum. Józef Kulisz SJ – prof. dr hab., dziekan PWT „Bobolanum” w Warszawie, kierownik Katedry Teorii i Historii Dogmatu na Wydziale Teologicznym ATK w Warszawie.